

Υπηρεσία Τύπου και
Πληροφόρησης

Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 158/18

Λουξεμβούργο, 18 Οκτωβρίου 2018

Απόφαση στην υπόθεση C-149/17
Bastei Lübbe GmbH & Co. KG κατά Michael Strotzer

Ο κάτοχος σύνδεσης με το διαδίκτυο, μέσω της οποίας διαπράττεται προσβολή των δικαιωμάτων του δημιουργού με ανταλλαγή αρχείων, δεν μπορεί να απαλλάσσεται κάθε ευθύνης κατονομάζοντας απλώς ένα μέλος της οικογένειάς του που είχε δυνατότητα πρόσβασης στην εν λόγω σύνδεση

Οι κάτοχοι των ως άνω δικαιωμάτων πρέπει να έχουν στη διάθεσή τους μια μορφή αποτελεσματικής ένδικης προστασίας ή μέσα που να παρέχουν τη δυνατότητα στις αρμόδιες δικαστικές αρχές να διατάσσουν τη γνωστοποίηση των αναγκαίων πληροφοριών

Ο γερμανικός εκδοτικός οίκος Bastei Lübbe ζητεί από τον Michael Strotzer χρηματική αποζημίωση ενώπιον του Landgericht München I (πρωτοδικείου της 1ης περιφέρειας του Μονάχου) διότι ένα ηχογραφημένο βιβλίο επί του οποίου ο ως άνω εκδοτικός οργανισμός κατέχει τα δικαιώματα του δημιουργού και τα συγγενικά δικαιώματα προσφέρθηκε προς τηλεφόρτωση σε απεριόριστο αριθμό χρηστών διαδικτυακής βάσης ανταλλαγής αρχείων (peer-to-peer) μέσω διαδικτυακής σύνδεσης της οποίας κάτοχος είναι ο M. Strotzer.

Ο M. Strotzer αμφισβητεί ότι προσέβαλε ο ίδιος τα δικαιώματα του δημιουργού. Ακόμη, υποστηρίζει ότι οι γονείς του, που διαμένουν μαζί του, είχαν επίσης πρόσβαση στην εν λόγω σύνδεση, χωρίς να δώσει ωστόσο περισσότερες διευκρινίσεις όσον αφορά τη χρονική στιγμή κατά την οποία χρησιμοποιήθηκε η ως άνω σύνδεση από τους γονείς του και όσον αφορά τη φύση της χρήσης αυτής. Κατά το Landgericht München I, από τη νομολογία του Bundesgerichtshof (Ανωτάτου Ομοσπονδιακού Δικαστηρίου, Γερμανία) προκύπτει ότι, λαμβανομένου υπόψη του θεμελιώδους δικαιώματος στην προστασία του οικογενειακού βίου, ένα τέτοιο αμυντικό επιχειρήμα αρκεί στο γερμανικό δίκαιο για να αποκλειστεί κάθε ευθύνη του κατόχου σύνδεσης με το διαδίκτυο¹.

Το Landgericht München I ζητεί, στο πλαίσιο αυτό, από το Δικαστήριο να ερμηνεύσει τις διατάξεις του δικαίου της Ένωσης περί προστασίας των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας².

Με τη σημερινή απόφασή του το Δικαστήριο απαντά ότι το δίκαιο της Ένωσης αντιτίθεται στην εφαρμογή εθνικής νομοθεσίας (όπως της επίμαχης, ερμηνευόμενης από το αρμόδιο εθνικό δικαστήριο), δυνάμει της οποίας ο κάτοχος σύνδεσης με το διαδίκτυο, μέσω της οποίας διαπράττεται προσβολή του δικαιώματος του δημιουργού με την ανταλλαγή αρχείων,

¹ Το Landgericht εξηγεί συναφώς ότι ο κάτοχος διαδικτυακής συνδέσεως μέσω της οποίας διαπράττεται προσβολή των δικαιωμάτων του δημιουργού τεκμαίρεται ότι είναι ο δράστης της προσβολής αυτής, εφόσον αυτός προσδιορίστηκε με ακρίβεια βάσει της διεύθυνσεως IP και εφόσον κανένα άλλο άτομο δεν είχε δυνατότητα προσβάσεως στην ως άνω σύνδεση τον χρόνο κατά τον οποίο πραγματοποιήθηκε η εν λόγω προσβολή. Ωστόσο, το ως άνω τεκμήριο μπορεί να ανατραπεί σε περίπτωση που άλλα άτομα είχαν δυνατότητα προσβάσεως στη σύνδεση αυτή. Εξάλλου, αν ένα μέλος της οικογένειάς του κατόχου της σύνδεσης είχε τέτοια δυνατότητα, ο τελευταίος μπορεί να απαλλαγεί από κάθε ευθύνη, λαμβανομένου υπόψη του θεμελιώδους δικαιώματος στην προστασία του οικογενειακού βίου, απλώς και μόνον κατονομάζοντας το μέλος αυτό της οικογένειάς του, χωρίς να υποχρεούται να παράσχει συμπληρωματικές διευκρινίσεις όσον αφορά τη χρονική στιγμή κατά την οποία η σύνδεση με το διαδίκτυο χρησιμοποιήθηκε από το ως άνω μέλος της οικογένειάς του και τη φύση της εκ μέρους του τελευταίου χρήσεώς της.

² Οδηγία 2001/29/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 22ας Μαΐου 2001, για την εναρμόνιση ορισμένων πτυχών του δικαιώματος του δημιουργού και συγγενικών δικαιωμάτων στην κοινωνία της πληροφορίας (ΕΕ 2001, L 167, σ. 10), και οδηγία 2004/48/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2004, σχετικά με την επιβολή των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας (ΕΕ 2004, L 157, σ. 45, και διορθωτικό ΕΕ 2004, L 195, σ. 16).

απαλλάσσεται από κάθε ευθύνη όταν κατονομάζει ένα μέλος της οικογένειάς του που είχε δυνατότητα πρόσβασης στην εν λόγω σύνδεση, χωρίς να δίδει περισσότερες διευκρινίσεις όσον αφορά τη χρονική στιγμή κατά την οποία χρησιμοποιήθηκε η ως άνω σύνδεση από το μέλος αυτό της οικογένειάς του και τη φύση της χρήσεώς της εκ μέρους του τελευταίου.

Κατά το Δικαστήριο, πρέπει να αναζητηθεί δίκαιη ισορροπία μεταξύ διαφόρων θεμελιωδών δικαιωμάτων, ήτοι μεταξύ του δικαιώματος αποτελεσματικής ένδικης προστασίας και του δικαιώματος διανοητικής ιδιοκτησίας, αφενός, και του δικαιώματος σεβασμού του ιδιωτικού και οικογενειακού βίου, αφετέρου.

Δεν υφίσταται τέτοια ισορροπία όταν παρέχεται μια σχεδόν απόλυτη προστασία στα μέλη της οικογένειας του δικαιούχου σύνδεσης με το διαδίκτυο, μέσω της οποίας διαπράττεται προσβολή των δικαιωμάτων του δημιουργού με ανταλλαγή αρχείων.

Πράγματι, αν το εθνικό δικαστήριο που έχει επιληφθεί αγωγής αποζημίωσης δεν μπορεί να επιβάλλει, αιτήσει του ενάγοντος, την προσκόμιση αποδεικτικών στοιχείων σχετικών με τα μέλη της οικογένειας του αντιδίκου, τότε καθίσταται αδύνατη η απόδειξη της προβαλλόμενης προσβολής των δικαιωμάτων του δημιουργού, καθώς και ο εντοπισμός του δράστη της εν λόγω προσβολής, οπότε διαπράττεται κατάφωρη προσβολή του θεμελιώδους δικαιώματος αποτελεσματικής ένδικης προστασίας και του θεμελιώδους δικαιώματος διανοητικής ιδιοκτησίας σε βάρος του κατόχου δικαιώματος του δημιουργού.

Η κατάσταση θα ήταν ωστόσο διαφορετική αν, προς αποφυγή μιας ανεπίτρεπτης ανάμειξης στον οικογενειακό βίο, οι κάτοχοι των δικαιωμάτων είχαν άλλης μορφής αποτελεσματική ένδικη προστασία, για παράδειγμα τέτοια που να τους παρέχει τη δυνατότητα διαπίστωσης, στην περίπτωση αυτή, της αστικής ευθύνης του δικαιούχου της σχετικής διαδικτυακής σύνδεσης.

Εξάλλου, εναπόκειται τελικά στο Landgericht München I να εξακριβώσει την ενδεχόμενη ύπαρξη στο εσωτερικό δίκαιο άλλων τρόπων, διαδικασιών και μέσων παροχής ένδικης προστασίας που να καθιστούν δυνατό στις αρμόδιες δικαστικές αρχές να διατάσσουν την παροχή των αναγκαίων πληροφοριών προς απόδειξη, στο πλαίσιο περιστάσεων όπως αυτών της υποθέσεως της κύριας δίκης, της προσβολής του δικαιώματος του δημιουργού καθώς και προς εντοπισμό του δράστη της προσβολής αυτής.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η διαδικασία εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως παρέχει στα δικαστήρια των κρατών μελών τη δυνατότητα να υποβάλουν στο Δικαστήριο, στο πλαίσιο της ένδικης διαφοράς της οποίας έχουν επιληφθεί, ερώτημα σχετικό με την ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης ή με το κύρος πράξεως οργάνου της Ένωσης. Το Δικαστήριο δεν αποφαινεται επί της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου. Στο εθνικό δικαστήριο εναπόκειται να επιλύσει τη διαφορά αυτή, λαμβάνοντας υπόψη την απόφαση του Δικαστηρίου. Η απόφαση αυτή δεσμεύει, ομοίως, άλλα εθνικά δικαστήρια ενώπιον των οποίων ανακύπτει παρόμοιο ζήτημα.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

Το [πλήρες κείμενο](#) της αποφάσεως είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα CURIA από την ημερομηνία δημοσίευσής της

Επικοινωνία: Estella Cigna-Αγγελίδα ☎ (+352) 4303 2582

Στιγμιότυπα από τη δημοσίευση της αποφάσεως διατίθενται από το «[Europe by Satellite](#)» ☎ (+32) 2 2964106